

Original Research

The Study of the Relationship between Parents' Marital Communication Quality and Children's Happiness

Afsoon Mollazadeh Nooran^{*1} , Mehrangiz Shoaakazemi² Mohsen Badreh³

¹. Master student of Women Studies, Alzahra University, Tehran, Iran. (Corresponding Author)
afsoon.mollazadeh@gmail.com

². Associate Professor, Department of Women and Family Studies, Faculty of Social Sciences and Economics, Alzahra University, Tehran, Iran.

³. Assistant Professor, Department of Women and Family Studies, Faculty of Social Sciences and Economics, Alzahra University, Tehran, Iran.

Background and Purpose

The quality of relationships between couples as the core of the family is essential in the functioning of the family. The amount of love, commitment and intimate and satisfying relationship between these two essential members of the family will have a profound effect on the sense of peace and comfort of each family member, especially children (Jafari Sahraroodi, 2020). Parents' relationships with each other determine children's behavior (Shahni Yeylagh, et al. 2014). The effect of the quality of marriage and two-person relationships between spouses in the family on physical and mental health, success and psychosocial adjustment of children in different individual and social dimensions has been confirmed in various studies (Mollazadeh, et al. 2001).

Researches show that the quality of parent-child relationship and its dimensions (cohesion, agreement, and adjustment) play a very important role in causing various types of psychological and behavioral disorders and general and mental health in children (Robinson & Neece, 2015; Bathaee, 2016; Wahyuningsih, et al., 2020). All of these studies indicate that the quality of parent-child relationships or their dimensions (satisfaction,

agreement, or adjustment and cohesion) can predict the psychological state of children.

Due to the conditions in the society, including the social and economic problems resulting from industrialization and increasing expectations and consumerism in individuals, the problems, incompatibilities and dissatisfaction of couples have increased and this factor as a source of stress in the family has made children more complex. Since, children are in the developmental stage, any anxiety and worry in them can hinder their growth and flourishing and stop their abilities and talents, but on the contrary, vitality and spiritual expansion can create a positive personality in the child and provide the fertility of wisdom and thought in them (Aflakifard & Bazm, 2018). Therefore, it seems very necessary to pay attention to the happiness of children in this condition. This issue is also very important for the society; because children are the next generation of society and the builder of it; Society needs technology and science production for progress and growth, and it depends on the existence of creative and thoughtful people. Creativity depends on vitality and the feeling of joy and happiness; because it is associated with creativity, self-efficacy, purposefulness, high social commitment, extraversion, and self-esteem (Moradi, Jafari, and Abedi, 2005). Considering the importance of childhood and the happiness and vitality for children as the next generation of society and the evidence on the role of quality of parental relationships on children's psychological status, as little scientific works have been done on children's happiness. So, it is necessary to study the role of parental marital quality and children's happiness. Therefore, in this study, the general research question was whether the quality of parental marital relationship has a significant relationship with the happiness of children aged 7 to 12 years?

The hypothesis

There is a significant relationship between parental cohesion and children's happiness.

There is a significant relationship between parental agreement with each other and children's happiness.

There is a significant relationship between parents' satisfaction with each other and children's happiness.

Methods

The method of the present study was descriptive-correlational. The statistical population of the study was the parents of children aged 7 to 12 years in Ardabil. The sample size of this study consisted of 154 parents of children aged 7 to 12 years living in Ardabil who were selected by simple random sampling. The instruments used in this study were the Marital Relationship Quality Questionnaire, prepared by Basby et al. (1995) and the Oxford Happiness Questionnaire provided by Argyle and Lou (1989). Both questionnaires are standard, and have been evaluated both in Iran and abroad and have high reliability and validity. After collecting the questionnaires, the data were analyzed using Pearson analysis and regression tests.

Results

The results show that the main hypothesis of the research is confirmed, which means that the dimensions of satisfaction and cohesion of the quality of marital relationships have a significant relationship with children's happiness ($p < 0.01$). The agreement did not play a significant role in predicting children's happiness and therefore did not enter the regression equation. The sub-hypotheses of the study were also confirmed in the sense that the dimensions of the quality of parents' marital relationships, i.e. cohesion, agreement and marital satisfaction, each have a significant and positive relationship with all dimensions of children's happiness and total happiness score ($p < 0.01$).

Conclusion

The quality of parental marital relationships and its dimensions, including cohesion, agreement and satisfaction of couples towards each other, are able to predict children's happiness. In fact, it can be said that a good relationship between parents, a sense of satisfaction and understanding and compatibility, on the one hand makes parents more relaxed to better play their parental role, which can lead to a sense of happiness in the child and on the other hand a safe family environment. Disagreements and conflicts between parents provide an opportunity for the child to develop talents and abilities, and thus a healthy growth, mental health, and happiness. Marital satisfaction is one of the most practical tools

in assessing the quality of parents' marital relationships, which covers all aspects of their personal and social life. Marital satisfaction leads couples to solve interpersonal problems in the best possible way with a correct approach to life issues. As a result, more agreement prevails between them and a sense of commitment and cohesion is created. As a result, a completely safe emotional and psychological atmosphere is created for the family, especially the child, and children will develop their talents and abilities in such an atmosphere. And the ground for creating positive emotions and happiness will be provided.

Therefore, one of the factors that can play a positive role in children's happiness is the quality of marital relations between parents, which should be considered more.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

Author contributions: Afsoon Mollazadeh Nooran is the corresponding author, Mehrangiz Shoa Kazemi is the second author and Mohsen Badreh is the third one.

Conflict of interest: This research does not directly or indirectly conflict with other interests. The authors of the article state that in connection with the publication of the presented article, they have completely followed the publishing ethics, including plagiarism, misconduct, data falsification, or duplication and there is no commercial interest in this regard. The authors did not receive any payment for their work. The corresponding author signs and approves the conflict of interest form on behalf of other authors and declares the originality of its content. The author also states that this work has not been previously published elsewhere and has not been submitted to another publication at the same time. Also, all rights to use the content, tables, images, etc. have been assigned to the publisher.

Acknowledgments: The present article is taken from the master's thesis of the corresponding author of women's studies. Therefore, we would like to thank the supervisor, Dr. Mehrangiz Shoa Kazemi, and the advisor, Dr. Mohsen Badreh, and all those who contributed to this research.

Reference

- Aflaki Fard, H., Bazm, Q. (2018). The effect of educational environment on students' happiness and learning. *Journal of New Achievements in Humanities Studies*, 1 (2), 57-43. (text in persian) [\[Link\]](#)
- Bathaei, S. M. (2015). Investigating the relationship between marital conflict and parenting style of parents with children's general health. Master Thesis, General Psychology, University of Tarbiat Modarres. (text in persian) [\[Link\]](#)
- Jafari Sahraroudi, M. (2020). The relationship between family communication patterns and adjustment and happiness. *New advances in psychology, educational sciences and education*, 3(21), 145-159. (text in persian) [\[Link\]](#)
- Moradi, M., Jafari, S. I., & Abedi, M. R. (2005). Happiness and Personality, A Review Study. *Advances in Cognitive Sciences*, 7(2), 71-60. doi: 10.30514 / icss. (text in persian) [\[Link\]](#)
- Mulazadeh, J., Mansour, M., Ejei, J. & Kiamanesh, A. (2002). coping styles and marital adjustment in the children of the control. *Journal of Psychology*, 6(3), 275-255. (text in persian) [\[Link\]](#)
- Robinson, M., & Neece, C. L. (2015). Marital satisfaction, parental stress, and child behavior problems among parents of young children with developmental delays. *Journal of Mental Health Research in Intellectual Disabilities*, 8(1), 23-46. doi.org/10.1080/19315864.2014.994247. [\[Link\]](#)
- Shehni-Yailagh, M., Azizimehr, A., & Maktabi, G. (2014). The Causal Relationship between Covert and Overt Conflicts and School Performance, Mediated by Parent-Child Relationship, Antisocial Behavior and Withdrawal/Depression among High school Students. *Biannual Journal of Applied Counseling*, 3(Vol. 2 NO.3), 1-16. (text in persian) [\[Link\]](#)
- Wahyuningsih, H., Kusumaningrum, F. A., & Novitasari, R. (2020). Parental marital quality and adolescent psychological well-being: A meta-analysis. *Cogent Psychology*, 7(1). doi.org/10.1080/23311908.2020.1819005. [\[Link\]](#)

مطالعه رابطه کیفیت ارتباطات زناشویی والدین و شادکامی کودکان

افسون ملازاده نوران^۱ ID، مهرانگیز شعاع کاظمی^۲، محسن بدره^۳

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۲/۲۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۲۳

نوع مقاله: پژوهشی اصیل

واژگان کلیدی

کیفیت روابط، والدین، شادکامی، کودکان

چکیده

شادی یا شادکامی یکی از نیازهای اساسی انسان هست که در مطالعات اخیر مورد توجه روانشناسان مثبت نگر بوده است. شادی و شادکامی اهمیت اساسی در سلامت روحی و روانی و جسمانی انسان‌ها دارد. با توجه به این که کودکان به عنوان عضو مهم جامعه هستند شادی کودکان زمینه ساز یک جامعه با کیفیت زندگی بالا خواهد بود. هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه‌ی بین کیفیت روابط زناشویی والدین با شادکامی کودکان بود. روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش، والدین کودکان ۷ تا ۱۲ ساله شهر اردبیل بودند. حجم نمونه این پژوهش را ۱۵۴ نفر از والدین کودکان ۷ تا ۱۲ ساله ساکن شهر اردبیل تشکیل داد که به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده در این تحقیق، پرسشنامه کیفیت رابطه زناشویی باسبی و همکاران (۱۹۹۵) و پرسشنامه شادکامی آکسفورد آرگایل و لو (۱۹۸۹) بود. پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها داده‌ها با استفاده از آزمون آماری تحلیل پیرسون و رگرسیون تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد که بین کیفیت روابط زناشویی والدین با شادکامی کودکان رابطه‌ی مثبت و معنادار وجود دارد. همچنین بین هرکدام از ابعاد کیفیت رابطه‌ی زناشویی والدین یعنی انسجام، توافق و رضایت زناشویی والدین با شادکامی کودکان رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. بنابراین یکی از عواملی که می‌تواند در شادکامی کودکان نقش مثبتی داشته باشد مسئله کیفیت روابط زناشویی والدین است که باید بیش تر به این مسئله پرداخته شود.

ارجاع به مقاله:

ملازاده نوران، افسون؛ شعاع کاظمی، مهرانگیز؛ بدره، محسن. (۱۴۰۰). مطالعه رابطه کیفیت ارتباطات زناشویی والدین و شادکامی کودکان. مطالعات زن و خانواده، ۹(۲)، ۱۶۹-۱۹۲. doi: 10.22051/JWFS.2021.36098.2695

afsoon.mollazadeh@gmail.com

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات زنان دانشگاه الزهراء، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

۲. دانشیار گروه مطالعات زن و خانواده، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

۳. استادیار گروه مطالعات زن و خانواده، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

مقدمه

طی سال‌های اخیر توجه پژوهشگران به بررسی سلامت روان و بهزیستی کودکان افزایش یافته است. ارتقای سلامت روان از مباحث مطرح در روانشناسی مثبت نگر است. از مفاهیم بنیادی در روانشناسی مثبت نگر شادکامی است، شادی یا شادکامی تعاریف و ابعاد مختلفی دارد، روانشناسانی که در این حیطه فعالیت دارند نظرات و دیدگاه‌های مختلفی به مقوله شادی و شادکامی ارائه داده‌اند. سلینگمن^۱ (۲۰۰۲) شادکامی را پدیده‌ی هیجانی مثبتی می‌داند که منجر به افزایش آگاهی فرد نسبت به شرایط جسمانی و محیطی می‌شود. آرگایل و همکاران^۲ (۱۹۹۵)، شادکامی را ترکیبی از عاطفه مثبت، فقدان عاطفه منفی و رضایت از زندگی می‌دانند. آرگایل معتقد است شادکامی دارای دو جزء عاطفی (داشتن هیجانات مثبت و لذت بردن) و جزء شناختی (درک و ارزیابی که فرد از زندگی خود دارد یعنی همان رضایت از زندگی) است (باقری، طهماسبیان و مظاهری، ۱۳۹۷).

کودکی دوران مهمی برای شکل‌گیری ساختارهای ذهنی افراد هست به طوری که اثرات آن در تمام جنبه‌های زندگی آینده کودک باقی خواهد ماند. پژوهشگران عوامل بسیاری را در شکل‌گیری این ساختار دخیل دانسته‌اند. با توجه به پژوهش‌های انجام‌شده یکی از اثرگذارترین عامل بر رفتار و شخصیت کودک، خانواده است، خانواده و در رأس آن والدین نفوذ زیادی در شخصیت کودکان دارند. به طور کلی در شکل‌گیری و تکوین شخصیت و ویژگی‌های اخلاقی و رفتاری کودکان دو عامل مهم یعنی وراثت و محیط مؤثرند. در این میان یکی از مؤثرترین عامل محیطی، خانواده است. در میان عوامل خانوادگی، مؤثرترین عامل والدین است. اهمیت تاثیرگذاری والدین بر کودکان نسبت به سایر عوامل اجتماعی به دلیل جایگاه ممتاز و تعامل بیشتر ایشان با کودک و اینکه والدین نخستین مربی کودک‌اند، است. کارل یونگ از روانشناسان غربی معتقد است در مرحله کودکی شخصیت کودک چیزی نیست جز انعکاسی از شخصیت و رفتار والدین؛ والدین با شیوه‌های رفتاری خود می‌توانند رشد شخصیت کودک را سبب شده یا مانع شوند (عسگری و خلیقی، ۲۰۱۵). هسته‌ی نخستین اصلی خانواده سیستم کوچکی است که سیستم زناشویی نامیده می‌شود. کیفیت روابط بین این دو اهمیت اساسی در عملکرد خانواده دارد هر اندازه عشق، تعهد و روابط صمیمانه و رضایت مندی بین این دو عضو اساسی اصلی خانواده وجود داشته باشد بر احساس آرامش و آسایش تک‌تک اعضای خانواده تاثیر عمیق و ژرفی خواهد گذاشت (جعفری صحرا رودی، ۱۳۹۹). روابط والدین با یکدیگر از عوامل مؤثر و تعیین‌کننده در رفتار فرزندان است (شهنی بیلاق و همکاران، ۱۳۹۳). تاثیر کیفیت ازدواج و روابط دوقره بین همسران در خانواده، بر سلامت جسمانی و روانی، موفقیت و سازگاری روانی - اجتماعی فرزندان در ابعاد مختلف فردی و اجتماعی در پژوهش‌های مختلف مورد تایید واقع شده است (ملازاده و همکاران، ۱۳۸۱). پژوهش‌ها بیانگر این هستند که نحوه

1. Seligman

2. Argyle

ارتباط والدین در سلامت کودکان تاثیر دارد. با توجه به مطالعات انجام شده یکی از مهم ترین عواملی که بر وضعیت روانشناختی کودکان تاثیر می گذارد کیفیت روابط والدین در خانواده است. پژوهش های انجام شده در رابطه با بهزیستی روان شناختی کودکان بیانگر این است که کیفیت ارتباط بین والدین از بین متغیرهای دیگر مهم ترین عامل مرتبط با سلامت روان و بهزیستی کودکان است. والدینی که کیفیت روابط بسیار پایینی دارند در ایجاد مشکلات روانی چون اضطراب و عزت نفس پایین (حاج یحیی و بروالد^۱، ۲۰۰۱) و رفتاری (هیوز^۲ و همکاران، ۲۰۲۰) در فرزندانشان نقش دارند.

کاستر^۳ (۲۰۰۹) کیفیت رابطه زناشویی را احساس کلی زن و شوهر از شادمانی و رضایت از زندگی یا به عبارتی نگرشی که افراد نسبت به رابطه زناشویی خوددارند تعریف می کند. اسپانیر^۴ (۱۹۷۶) کیفیت رابطه زناشویی را موفقیت و عملکرد یک ازدواج می داند و آن را پیش بینی کننده تداوم، پایداری و ثبات زناشویی می داند (گنجعلی، ۱۳۹۵). در پژوهش حاضر ابعاد مفهوم کیفیت روابط زناشویی، انسجام، توافق و رضایت است. به عبارتی منظور از کیفیت روابط زناشویی در این پژوهش، میزان رضایتمندی، توافق و احساس تعهد یا انسجام زوجین نسبت به همدیگر، است. لازم به ذکر است غالب نظریه پردازان این حوزه، رضایت و سازگاری یا توافق زناشویی را کاربردی ترین ابزار در ارزیابی مفهوم کیفیت روابط زناشویی می دانند. بیشتر پژوهش ها در این زمینه، کیفیت روابط والدین و یا ابعاد آن از قبیل رضایت و توافق و سازگاری زناشویی را با وضعیت روان شناختی کودکان مورد توجه قرار داده اند. برخی از پژوهش ها مؤید این هستند که کیفیت روابط بین والدین با کاهش عزت نفس کودکان، ایجاد انحرافات دوران بزرگسالی، افسردگی و اضطراب کودکان و انواع دیگری از آسیب های روانی و رفتاری در کودکان نقش بسیار مهمی دارد. (شکوهمند، ۱۳۹۸؛ صفری و همکاران، ۱۳۹۸؛ اعلمی و همکاران، ۱۳۹۱؛ رابینسون و نیس، ۲۰۱۵؛ دوهیون^۵ و همکاران، ۲۰۱۲)؛ اما دسته ای از پژوهش ها نیز وجود دارند هرچند بسیار محدود که کیفیت روابط بین والدین و یا ابعاد آن را با سلامت عمومی و سلامت روان کودکان مورد توجه قرار داده اند (بطحانی، ۱۳۹۵؛ خواجه نوری و دهقانی، ۱۳۹۵؛ ناگارا جا و همکاران، ۲۰۱۲). برای مثال وهیونینسی^۶ و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهش های خود به این نتیجه رسیدند که کیفیت روابط بین والدین با سلامت روان فرزندان رابطه مثبت و معنادار دارد. ناگارا جا^۷ و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهش های خود به این نتیجه رسیدند که رضایت زناشویی والدین بر وضعیت سلامت روان فرزندان آن ها تاثیر معناداری دارد. گنجعلی (۱۳۹۵) نیز دریافته های خود به این نتیجه رسید که کیفیت روابط بین والدین با اختلالات رفتاری کودکان رابطه معنادار دارد. میرزایی

1. HajYahya & Baerwald Paul

2. Hughes

3. Custer

4. Spanire

5. Robinson & Neece,

6. Doh, H

7. Wahyuningsih

8. Nagaraja

کوتناپی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهش خود بیان می‌کنند که وجود احساس انسجام و تعهد بین زوجین به شدت سلامت روانی کودکان را تحت تاثیر قرار می‌دهد. وانز^۱ و همکاران (۲۰۱۵) بیان می‌کنند والدینی که کیفیت روابط پایینی با یکدیگر دارند و ناسازگاری بیشتری در روابطشان مشاهده می‌شود فرزندانشان از مشکلات رفتاری و روانی بیشتری رنج می‌برند. همه این پژوهش‌ها بیانگر این هستند که کیفیت روابط بین والدین و با ابعاد آن از جمله رضایت و توافق ناسازگاری والدین می‌تواند وضعیت روان‌شناختی کودکان را پیش‌بینی کند.

شادکامی کودکان نیز با متغیرهای مختلف خانواده از قبیل عملکرد خانواده، الگوی ارتباطی خانواده و غیره مورد توجه قرار گرفته است (صالح‌زاده و همکاران، ۱۳۹۵؛ جعفری صحراوردی و همکاران، ۱۳۹۹)؛ اما با مهم‌ترین عامل مرتبط با سلامت روان و بهزیستی فرزندان یعنی کیفیت روابط زناشویی والدین کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

با توجه به شرایط به وجود آمده در جامعه و تغییر در شیوه زندگی مردم، پرداختن به شادکامی کودکان ضروری می‌نماید. در واقع می‌توان گفت در سال‌های اخیر صنعتی شدن جوامع و به دنبال آن پیچیدگی روابط، مصرف‌گرایی، بحران‌های شدید اجتماعی و اقتصادی پیش‌آمده، افزایش اشتغال مادران و ساعات طولانی دوری مادران از خانه، غیبت طولانی پدر و غیره؛ همه این عوامل، منجر به افزایش اختلافات، ناسازگاری و نارضایتی بین زن و شوهر را موجب شده و در نتیجه کیفیت روابط بین زوجین را تحت تاثیر قرار داده است. پژوهش‌های انجام‌شده در این رابطه بیانگر این هستند که وجود جو ناسالم در خانواده و مشاهده اختلافات و نزاع‌های بین پدر و مادر، به شدت تاثیر منفی بر کودکان خانواده گذاشته و در نهایت منجر به ایجاد آسیب‌های روانی در کودکان می‌شود (عسگری و خلیقی، ۲۰۱۵). کودکانی که شاهد نزاع و دعوای بین پدر و مادر بوده‌اند، نسبت به کودکانی که چنین صحنه‌هایی را مشاهده نکرده‌اند، اضطراب و اختلالات روانی و رفتاری بیشتری را تجربه می‌کنند (شکوه‌مند، ۱۳۹۸؛ توسلی و همکاران، ۲۰۱۶)؛ با این شرایط کودکان به‌عنوان نسل آینده با تکلیف پیچیده‌تری روبه‌رو هستند از آنجاکه آنان در مرحله رشد هستند هرگونه اضطراب و تشویش خاطر در آنان می‌تواند مانع رشد و شکوفایی‌شان شده و توانایی‌ها و استعداد‌های وی را متوقف سازد ولی برعکس نشاط و انبساط روحی می‌تواند شخصیت مثبتی را در کودک ایجاد کرده و زمینه باروری خرد و اندیشه را در وی فراهم نماید (افلاکی فرد و بزم، ۱۳۹۷). لذا توجه به شادکامی کودکان در شرایط به وجود آمده بسیار ضروری به نظر می‌رسد. این موضوع برای جامعه نیز بسیار حائز اهمیت است؛ زیرا که کودکان نسل آینده جامعه و سازنده جامعه هستند؛ جامعه برای پیشرفت و رشد به تکنولوژی و تولید علم نیازمند است و این درگرو وجود افراد خلاق و متفکر است؛ خلاقیت درگرو سرزندگی و احساس لذت و شادی است؛ زیرا که شادکامی با خلاقیت، خودکارآمدی، هدفمندی، تعهد اجتماعی بالا، برونگرایی، عزت‌نفس رابطه دارد

^۱.Vaez

(مرادی؛ جعفری و عابدی، ۱۳۸۴). رومو-گنزالز^۱ و همکاران (۲۰۱۳) معتقدند که ارتقای سطح شادمانی در کودکان منجر به افزایش افکار و احساسات مثبت، امیدواری، مثبت نگری و هدفمندی می‌شود. به اعتقاد روانشناسان نشاط و شادی، داشتن آرامش روحی زمینه باروری خرد و اندیشه را ایجاد می‌کند (افلاکی فرد و بزم، ۱۳۹۷)؛ بنابراین با توجه به اهمیت دوران کودکی و اهمیت شادی و سرزندگی برای کودکان به‌عنوان نسل آینده جامعه و شواهد مبنی بر نقش کیفیت روابط والدین بر وضعیت روان‌شناختی کودکان، همچنین کارهای علمی اندکی که به بررسی این امر و اثرات آن بر شادکامی کودکان انجام‌شده، بررسی نقش کیفیت روابط زناشویی والدین بر شادکامی کودکان ضروری به نظر می‌رسد.

با توجه به پیشینه؛ اگر کیفیت روابط بین والدین و یا ابعاد آن از جمله رضایت زناشویی، سازگاری یا تعارضاتشان می‌تواند با اختلالات روانی و یا سلامت عمومی کودکان و یا در یک‌کلام با وضعیت روان‌شناختی کودکان ارتباط معنادار داشته باشد به همان نسبت می‌تواند شادکامی را نیز در فرزندان پیش‌بینی کند؛ بنابراین در این پژوهش سؤال کلی پژوهش این بود که آیا کیفیت رابطه‌ی زناشویی والدین با شادکامی کودکان ۷ تا ۱۲ ساله رابطه‌ی معناداری دارد؟

فرضیه اصلی پژوهش

بین کیفیت روابط زناشویی والدین و شادکامی کودکان رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه‌های فرعی

- بین انسجام والدین با یکدیگر و شادکامی کودکان رابطه معناداری وجود دارد.
- بین توافق والدین با یکدیگر و شادکامی کودکان رابطه معناداری وجود دارد.
- بین رضایت والدین از یکدیگر و شادکامی کودکان رابطه معنادار وجود دارد.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش به دنبال بررسی رابطه‌ی بین دو متغیر یعنی کیفیت روابط زناشویی والدین و شادکامی کودکان بوده و از نوع توصیفی-همبستگی است. در واقع هدف پیش‌بینی تغییرات متغیر وابسته (ملاک) با توجه به متغیرهای مستقل (پیش‌بین) بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه والدین کودک ۷ تا ۱۲ ساله ساکن شهر اردبیل تشکیل می‌داد. به دلیل شرایط قرنطینه در کل استان‌ها و همچنین عدم همکاری آموزش و پرورش شهرستان اردبیل در ارائه آمار دقیق، لذا از راهبرد نمونه‌ای معمول و مناسب در شرایط خاص که معمولاً در پژوهش‌های همبستگی به‌صورت تصادفی بیش از ۱۰۰ نفر است، استفاده شد. بیش از ۲۰۰ پرسشنامه به‌صورت آنلاین ارسال شد و با وجود پیگیری‌های چندماهه با برگشت تعداد بیش از ۱۵۴ مورد مواجه شده ولی به دلیل پاسخ ناقص، از گردش کار خارج شدند و در نهایت ۱۵۴ پرسشنامه تکمیل شده باقی ماند که با

^۱ . Romo-González

توجه به روش پژوهش همبستگی، از اعتبار قابل قبولی برخوردار بود و برای تحلیل آماری مورد استفاده قرار گرفت.

ابزارهای اندازه‌گیری

۱- پرسشنامه کیفیت رابطه‌ی زناشویی (باسبی و همکاران، ۱۹۹۵): این پرسشنامه توسط باسی^۱ و همکاران (۱۹۹۵)، ساخته شده است. این پرسشنامه را بر اساس نظریه‌ی کیفیت رابطه‌ی زناشویی لیوایز و اسپینر (۱۹۷۹) ساخته است. این پرسشنامه دارای ۱۴ سؤال است که از روی فرم اصلی ۳۲ سؤالی اسپینر (۱۹۷۶) ساخته شده است که در ۶ طیف از ۰ تا ۵ نمره‌گذاری شده است. پاسخ کاملاً موافق نمره ۵ و کاملاً مخالف نمره ۰ را می‌برد. سه خرده‌مقیاس توافق (گویه ۱-۶)، رضایت (گویه ۷-۱۰) و انسجام (گویه ۱۱-۱۴) را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. نمره بالا کیفیت رابطه‌ی زناشویی بالاتر را نشان می‌دهد. ساختار سه‌عاملی پرسشنامه کیفیت رابطه‌ی زناشویی در امریکا تایید شده و روایی آن را نشان داده‌اند (باسبی و همکاران، ۱۹۹۵). هولیست و میلر^۲ (۲۰۰۵) پایایی این پرسشنامه را به شیوه‌ی آلفای کرونباخ ۰.۸۰ تا ۰.۹۵ گزارش کرده‌اند. یوسفی (۱۳۹۱) نیز مشخصات روان‌سنجی این پرسشنامه را به این صورت گزارش می‌دهد: نتایج به‌دست‌آمده از روش تحلیل عاملی به شیوه‌ی چرخش متمایل از نوع آبلمین مستقیم سه‌عاملی کیفیت زناشویی (توافق، رضایت و انسجام) را در جامعه ایران نشان می‌دهد؛ و با تحلیل عاملی تاییدی آن‌ها برازش شده‌اند. ضرایب پایایی همسانی درونی از جمله آلفای کرونباخ و تصنیف برای ۱۴ ماده و سه عامل در کل پرسشنامه به ترتیب ۰.۹۲٪ و ۰.۸۹٪ بوده که رضایت‌بخش است. همچنین ضریب روایی همگرایی کیفیت زناشویی با پرسشنامه رضایت‌مندی زناشویی، پرسشنامه ارزیابی همبستگی زوجین و مقیاس سازگاری توافق دونفری به ترتیب ۰.۳۰٪، ۰.۳۶٪، ۰.۳۳٪ به‌دست‌آمده است که در سطح معنادار است. تحلیل عامل T نشان داد که بین زنان و مردان در عامل‌ها تفاوت وجود ندارد. همچنین تحلیل واریانس چند متغیری نشان داد که بین گروه سنی ۸ گانه از لحاظ کیفیت زناشویی تفاوت وجود ندارد. آلفای کرونباخ مقیاس کیفیت رابطه‌ی زناشویی در پژوهش حاضر ۰.۹۱٪ است.

۲- پرسشنامه شادکامی آکسفورد (O.H.I.): پرسشنامه شادکامی آکسفورد (O.H.I) توسط ارگایل و لو^۳ (۱۹۸۹) ساخته شد که دارای ۲۹ ماده و ۵ حیطه: رضایت از زندگی، عزت‌نفس، کارآمدی، آرامش، شادی یا لذت را مورد بررسی قرار می‌دهد. روش نمره‌گذاری این پرسشنامه به این صورت است که هر ماده این پرسشنامه چهار گزینه دارد که سؤال‌های ۸، ۶، ۵، ۳، ۱۷، ۱۴، ۹ رضایت از زندگی و سؤالات ۲۸، ۲۵، ۱۶، ۱۳، ۷، عزت‌نفس و سؤالات ۱، ۲۹، ۲۶، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۱۹، ۲۰ شادی و سؤالات ۱۸، ۱۵، ۱۲ آرامش و سؤالات ۱۱، ۱۰، ۴، ۲۰، ۲۷ کارآمدی را مورد ارزیابی قرار می‌دهند. واحد نمرات از ۲۹ تا ۱۱۶ است

۱. Busby

۲. Holist & Miller

۳. Argyle & Lue

هر چه نمره بالاتر شادکامی یا شادی بیشتری را نشان می‌دهد. نحوه نمره‌گذاری پرسشنامه به این صورت است که گزینه اصلاً ۱، کم ۲، متوسط ۳، زیاد ۴ نمره‌گذاری می‌شود. آرگایل (۱۹۸۹) با ۳۴۷ آزمودنی، ضریب آلفای پرسشنامه را ۰/۹۰ و فارنهایم و برونینگ^۱ (۱۹۹۰) آلفای ۰/۸۷ را با ۱۰۱ آزمودنی نوربالا به دست آوردند. آلفای کرونباخ مقیاس شادکامی آکسفورد در پژوهش حاضر ۰/۹۴ است.

شیوه اجرای پژوهش

بنا بر شرایط خاص اپیدمی ویروس کرونا در ایران و تعطیلی مراکز مختلف و عدم همکاری آموزش و پرورش، لینک آنلاین پرسشنامه در پرس لاین ساخته شد. سپس به صورت تصادفی ساده لینک آنلاین پرسشنامه‌ها میان افراد واجد شرایط در گروه‌های موجود در شبکه‌های مجازی شهر اردبیل توزیع شد. در ابتدا با افراد صحبت کرده، هدف پژوهش و نحوه پاسخگویی به لینک آنلاین پرسشنامه‌ها توضیح داده شد. از آنجاکه هر دو پرسشنامه باید توسط والدین پاسخ داده می‌شد از والدین خواهش شد که در پاسخ به پرسشنامه شادکامی که مربوط به کودکانشان بود باید با دقت و با شناخت کامل و مهم‌تر از همه با همفکری خود فرزند پرسشنامه شادکامی را پاسخ دهند. علت پاسخگویی پرسشنامه شادکامی کودک توسط والدین به دلیل گویایی بهتر بود. بعد از توضیح همه موارد، بلافاصله لینک پرسشنامه در تلگرام و یا واتس آپ برایشان ارسال می‌شد و در صورت نیاز، نحوه کار با لینک به آن‌ها آموزش داده می‌شد. بعد گذشت تقریباً ۲ ماه، ۱۵۴ پاسخنامه کامل برای تجزیه و تحلیل آماده شد (لازم به توضیح است که برخی پاسخنامه‌ها به دلیل جا انداختن یا عدم توجه پاسخ‌گو به برخی سؤالات، ناقص ارسال شده بودند لذا آن‌ها حذف شدند) برای افرادی که تمایل به اطلاع از نتیجه کار پژوهشی داشتند ایمیلی در اختیار آن‌ها قرار داده شد که با محقق در ارتباط بوده و نتیجه به آن‌ها ارسال شود. همچنین اخلاق پژوهش (اطمینان از گمنامی شرکت‌کنندگان، انجام کلیه مراحل توسط خود پژوهشگر، صداقت با شرکت‌کننده‌ها، صداقت در تحلیل و گزارش داده‌ها) در حین انجام کار رعایت شده بود.

یافته‌ها

نمونه پژوهش حاضر را ۱۵۴ نفر از والدین کودکان ۷ تا ۱۲ سال تشکیل می‌دادند. از این تعداد ۱۲۰ نفر (۷۷/۹ درصد) را مادران و ۳۴ نفر (۲۲/۱ درصد) را پدران تشکیل می‌دادند. میانگین سنی مادران و پدران به ترتیب ۳۴/۰۶ و ۳۷/۶۵ سال است. میانگین سن کودکان نیز ۸/۷۰ با دامنه ۷ تا ۱۲ سال بوده و میانگین مدت زمان زندگی مشترک والدین به ترتیب ۱۲/۸۶ با دامنه ۸ تا ۲۵ سال بود. همچنین ۳۲/۵ درصد والدین تنها یک فرزند داشتند، ۵۰ درصد آنان دو فرزند و تنها ۱۷/۵ درصد سه فرزند یا بیشتر داشتند. ۵۴/۵ درصد کودکانی که والدین در مورد آنان پرسشنامه تکمیل کرده بودند پسر و ۴۵/۵ درصد دختر بودند. ۳۸/۳ درصد

^۱ . Fahrenheit & Brunning

مادران و ۴۴/۱ درصد پدران تحصیلات دیپلم و کمتر داشته‌اند. نسبت افرادی که تحصیلات کاردانی داشته‌اند در میان مادران و پدران به ترتیب ۴/۲ درصد و ۵/۹ درصد بود. این نسبت‌ها برای تحصیلات کارشناسی به ترتیب برای مادران و پدران ۴۱/۷ درصد و ۲۶/۵ درصد بوده است. درنهایت اینکه ۱۵/۸ درصد مادران و ۲۳/۵ درصد پدران تحصیلات کارشناسی ارشد و بالاتر داشته‌اند و ۸۰ درصد مادران خانه‌دار، ۲/۵ درصد آنان دارای مشاغل آزاد و ۱۷/۵ درصد کارمند بوده‌اند. ۸/۸ درصد پدران نیز کارگر، ۴۷/۱ درصد آنان دارای مشاغل آزاد و ۴۴/۱ درصد کارمند بودند.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهشی

متغیرها	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
انسجام	۰	۲۰	۸/۲۹	۵/۰۸	۰/۴۳	-۰/۶۹
توافق	۹	۳۰	۲۲/۱۸	۴/۸۵	-۰/۵۳	-۰/۱۷
رضایت	۱۰	۲۰	۱۶/۸۴	۲/۵۴	-۰/۵۹	-۰/۶۵
نمره کل	۲۳	۷۰	۴۷/۳۱	۱۰/۷۲	-۰/۰۸	-۰/۸۵
رضایت از	۱۰	۳۲	۲۲/۰۷	۴/۷۴	۰/۱۲	-۰/۴۳
عزت نفس	۹	۲۰	۱۴/۴۳	۲/۵۹	-۰/۰۴	-۰/۶۶
شادی	۱۰	۳۲	۲۲/۳۱	۴/۱۸	-۰/۱۳	۰/۱۴
آرامش	۳	۱۲	۸/۶۴	۱/۹۱	-۰/۳۸	-۰/۰۲
کارآمدی	۵	۲۰	۱۳/۴۵	۳/۲۵	-۰/۱۹	-۰/۴۴
نمره کل	۴۴	۱۱۵	۸۰/۹۰	۱۴/۵۲	-۰/۰۲	-۰/۳۱

برای بررسی رابطه‌ی بین کیفیت روابط زناشویی والدین و شادکامی کودکان از رگرسیون گام‌به‌گام استفاده شد. با توجه به جدول ۲ نتایج بیانگر این است که در بهترین مدل پیش‌بینی مقدار ضریب همستگی چندگانه متغیرهای پیش‌بین با ملاک برابر با ۰/۵۵ بوده که نشان‌دهنده رابطه در حد متوسط بین متغیرهای پیش‌بین و متغیر ملاک است. مقدار ضریب تعیین نیز ۰/۳۰ بوده و بیانگر این مطلب است که ۳۰ درصد از تغییرات (واریانس) شادکامی کودکان به متغیرهای پیش‌بین (ابعاد کیفیت روابط زناشویی والدین) مربوط است. شاخص‌های تحلیل واریانس، معنی‌دار بودن رگرسیون و رابطه خطی بین متغیرها را نشان می‌دهد و سطح معناداری کوچک‌تر از $p < ۰/۰۱$ آن را تایید می‌کند. آزمون نشان می‌دهند که مدل رگرسیون با متغیرهای پیش‌بین و ملاک از برازش خوبی برخوردارند و تغییرات تبیین شده توسط مدل واقعی بوده و ناشی از تصادف نیست. همچنین نشان می‌دهد که متغیرهای پیش‌بین توانسته‌اند تغییرات متغیر ملاک را پیش‌بینی کنند. با احتمال بیش از ۹۹ درصد این متغیرها در پیش‌بینی و تغییرات متغیر ملاک سهم هستند. افزوده شدن متغیرها به تمامی مدل‌ها باعث افزایش معناداری در تبیین متغیر ملاک شده است ($p < ۰/۰۱$).

جدول ۲. خلاصه مدل رگرسیون و نتایج تحلیل واریانس شادکامی کودکان بر حسب کیفیت روابط زناشویی والدین

مدل	متغیرهای پیش‌بین	R	R ²	F	سطح معناداری	R ² change	F change	سطح معناداری
۱	رضایت	۰/۵۱	۰/۲۶	۵۳/۵۸	۰/۰۰۰۱	۰/۲۶	۵۳/۵۸	۰/۰۰۰۱
۲	رضایت انسجام	۰/۵۵	۰/۳۰	۳۲/۹۵	۰/۰۰۰۱	۰/۰۴	۹/۳۷	۰/۰۰۳

ضرایب رگرسیون درج‌شده در جدول ۳ نشان می‌دهد که در بهترین مدل پیش‌بینی برای شادکامی کودکان، رضایت والدین ($\beta=0/39$) و انسجام ($\beta=0/24$)، قادر به پیش‌بینی متغیر ملاک هستند. سهم رضایت والدین در این میان بیشتر از انسجام است. هر دو بعد کیفیت روابط والدین پیش‌بینی‌کننده مثبت برای شادکامی کودکان است. توافق نقش معناداری در پیش‌بینی شادکامی کودکان نداشته و بر این اساس وارد معادله رگرسیون نشده است. بر این اساس فرضیه اصلی پژوهش حاضر تایید می‌شود. بدین معنی که ابعاد رضایت و انسجام از کیفیت روابط زناشویی والدین با شادکامی کودکان رابطه داشته و می‌توانند این متغیر را پیش‌بینی کنند.

جدول ۳. ضرایب رگرسیون گام به گام شادکامی کودکان بر حسب کیفیت روابط زناشویی والدین

مدل	متغیرهای پیش‌بین	ضرایب غیراستاندارد		T	سطح معناداری
		B	خطای معیار		
۱	رضایت	۲/۹۲	۰/۴۰	۷/۳۲	۰/۰۰۰۱
۲	رضایت	۲/۲۴	۰/۴۵	۴/۹۹	۰/۰۰۰۱
	انسجام	۰/۶۹	۰/۲۲	۳/۰۶	۰/۰۰۳

برای بررسی انسجام والدین با همدیگر و شادکامی کودکان از همبستگی پیرسون استفاده شد با توجه به جدول ۴ میان انسجام والدین (یکی از متغیر کیفیت رابطه زناشویی والدین) با یکدیگر با تمامی ابعاد و همچنین نمره کل شادکامی کودکان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($p \leq 0/01$). سایر نتایج نشان‌دهنده آن است که انسجام والدین با یکدیگر بیشترین همبستگی را با شادی کودکان ($r=0/44$) و کمترین همبستگی را با عزت نفس آنان دارد ($r=0/27$). بر این اساس فرضیه پژوهش حاضر تایید می‌شود. بدین معنی که بین انسجام والدین با یکدیگر با شادکامی کودکان رابطه معناداری وجود دارد و با افزایش انسجام والدین با یکدیگر شادکامی کودکان نیز افزایش می‌یابد و بالعکس

جدول ۴. ضرایب همبستگی انسجام والدین و شادکامی کودکان

انسجام والدین			ابعاد شادکامی کودکان
ضریب همبستگی	تعداد	سطح معناداری	
۰/۴۱	۱۵۴	۰/۰۰۰۱	رضایت از زندگی
۰/۲۷	۱۵۴	۰/۰۰۰۱	عزت نفس

انسجام والدین			ابعاد شادکامی کودکان
سطح معناداری	تعداد	ضریب همبستگی	
۰/۰۰۰۱	۱۵۴	۰/۴۴	شادی
۰/۰۰۰۱	۱۵۴	۰/۳۲	آرامش
۰/۰۰۰۱	۱۵۴	۰/۳۷	کارآمدی
۰/۰۰۰۱	۱۵۴	۰/۴۳	نمره کل

برای بررسی میزان توافق والدین با یکدیگر و شادکامی کودکان نیز از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. باتوجه به جدول ۵ میان توافق والدین (یکی از متغیرهای کیفیت رابطه‌ی زناشویی) با تمامی ابعاد و همچنین نمره کل شادکامی کودکان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($p \leq 0/01$). سایر نتایج نشان‌دهنده آن است که توافق والدین بیشترین همبستگی را با رضایت کودکان از زندگی ($r=0/48$) و کمترین همبستگی را با عزت نفس آنان دارد ($r=0/31$). بر این اساس فرضیه پژوهش حاضر تایید می‌شود. بدین معنی که توافق والدین با یکدیگر با شادکامی کودکان رابطه معناداری وجود دارد و با افزایش توافق والدین، شادکامی کودکان نیز افزایش می‌یابد و بالعکس.

جدول ۵. ضرایب همبستگی توافق والدین و شادکامی کودکان

توافق والدین			ابعاد شادکامی کودکان
سطح معناداری	تعداد	ضریب همبستگی	
۰/۰۰۰۱	۱۵۴	۰/۴۸	رضایت از زندگی
۰/۰۰۰۱	۱۵۴	۰/۳۱	عزت نفس
۰/۰۰۰۱	۱۵۴	۰/۴۰	شادی
۰/۰۰۰۱	۱۵۴	۰/۴۲	آرامش
۰/۰۰۰۱	۱۵۴	۰/۳۹	کارآمدی
۰/۰۰۰۱	۱۵۴	۰/۴۷	نمره کل

برای بررسی میزان رضایت زناشویی والدین و شادکامی کودکان از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. همان‌طور که جدول ۶ نشان می‌دهد میان رضایت (یکی از متغیرهای کیفیت رابطه زناشویی) والدین از همدیگر با تمامی ابعاد و همچنین نمره کل شادکامی کودکان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($p \leq 0/01$). سایر نتایج نشان‌دهنده آن است که رضایت والدین از همدیگر بیشترین همبستگی را با رضایت کودکان از زندگی ($r=0/51$) و کمترین همبستگی را با عزت نفس آنان دارد ($r=0/27$). بر این اساس فرضیه پژوهش حاضر تایید می‌شود. بدین معنی که بین رضایت والدین از یکدیگر با شادکامی کودکان رابطه معناداری وجود دارد و با افزایش رضایت والدین از همدیگر، شادکامی کودکان نیز افزایش می‌یابد و بالعکس.

جدول ۶. ضرایب همبستگی رضایت والدین و شادکامی کودکان

ابعاد شادکامی کودکان	رضایت والدین	
	ضریب همبستگی	تعداد
رضایت از زندگی	۰/۵۱	۱۵۴
عزت نفس	۰/۲۷	۱۵۴
شادی	۰/۴۹	۱۵۴
آرامش	۰/۴۱	۱۵۴
کارآمدی	۰/۴۵	۱۵۴
نمره کل	۰/۵۱	۱۵۴

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر باهدف بررسی رابطه‌ی بین کیفیت رابطه‌ی زناشویی والدین با شادکامی کودکان بر روی ۱۵۴ نفر از والدین کودکان ۷-۱۲ ساله شهر اردبیل صورت گرفت. نتایج پژوهش، فرضیه اصلی را تایید کرد، بین رضایت و انسجام از کیفیت رابطه زناشویی والدین با شادکامی کودکان رابطه‌ی معنادار و مستقیم وجود دارد. نتیجه این پژوهش به صورت نسبی با پژوهش‌های، باس^۱ و همکاران (۲۰۱۱)، گنجعلی (۱۳۹۵)، هیوز و همکاران (۲۰۲۰)، جعفری صحرا رودی (۱۳۹۹) و فرشاد و همکاران (۱۳۹۴) همخوانی دارد مثلاً باس و همکاران (۲۰۱۱) در یک پژوهشی که به مدت ده سال به طول انجامید به این نتیجه رسید که بین نحوه تعامل و ارتباط والدین با یکدیگر با رشد توانایی‌های شناختی کودکان و سلامت روان شناختی کودکان رابطه‌ی معناداری وجود دارد. در همین راستا پژوهش فرشاد و همکاران (۱۳۹۴) نشان داد کیفیت رابطه‌ی مطلوب بین والدین نقش مهمی در ایجاد و ارتقاء عزت نفس کودکان دارد. در همین راستا وهیونینسی و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی با عنوان کیفیت زناشویی والدین و سلامت روان نوجوانان، به این نتیجه رسید که بین کیفیت روابط والدین با سلامت روان نوجوانان رابطه مثبت و معنادار وجود دارد والدینی که کیفیت زناشویی بالا دارند نوجوانان آن‌ها سلامت روان بالاتری را تجربه می‌کنند و برعکس. همه این تحقیقات بر نقش مهم کیفیت رابطه‌ی زناشویی والدین بر وضعیت روان شناختی کودکان و با تاثیر کیفیت رابطه‌ی زناشویی والدین بر شادکامی کودکان اشاره کرده‌اند. به طور کلی پژوهش‌های ذکر شده روابط زناشویی والدین و ابعاد آن با وضعیت روان شناختی فرزندان مورد توجه قرار داده‌اند در این میان پژوهش‌هایی نیز یافت شد که شادکامی کودکان را با عملکرد خانواده (صالح زاده و همکاران، ۱۳۹۶) و الگوهای ارتباطی خانواده (جعفری صحرا رودی ۱۳۹۹) و یا سایر متغیرهای مربوط به خانواده مورد ارزیابی قرار داده‌اند نتایج این پژوهش‌ها به صورت نسبی با یافته‌های ما همخوانی دارد.

^۱. Baas

در تبیین یافته‌های این پژوهش باید به تاثیر ارتباط والدین بر وضعیت روان‌شناختی کودکان اشاره کرد. اگر رابطه‌ی بین والدین از کیفیت پایینی برخوردار باشد به‌مرور زمان این موضوع بر رضایت زناشویی والدین تاثیر منفی گذاشته و در نتیجه از تامین نیازهای زناشویی همدیگر غفلت کرده و متعاقباً تامین نیازهای عاطفی فرزندان نیز به تعویق می‌افتد؛ زیرا که وقتی والدین نیازهای عاطفی همدیگر را رفع نمی‌کنند نمی‌توانند نیازهای عاطفی فرزندان را تامین نمایند (ریچمن^۱، ۲۰۰۱). این مسئله (عدم تامین نیازهای عاطفی) کودک را با انواع آسیب‌های روحی و روانی و رفتاری روبه‌رو کرده و در نتیجه بهزیستی روان‌شناختی و شادکامی وی را کاهش می‌دهد. اگر بین والدین رابطه‌ی سرشار از رضایت‌مندی و تفاهم و سازگاری حاکم باشد چنین احساس رضایت‌مندی و توافق با همسر بر تمامی ابعاد زندگی فردی و اجتماعی آن‌ها تاثیر می‌گذارد چنین احساسی آن‌ها را به ایفای بهتر نقش والدینی خود، وامی‌دارد (کامینگ و دیویس^۲، ۲۰۰۲). چنین والدینی همیشه در کنار هم احساس آرامش داشته در ایجاد مشکلات هیچ‌هراسی به خود راه نداده و با در کنار هم بودن و مشورت درصدد حل مشکلات و بحران‌های خانوادگی بر خواهند آمد. در چنین فضایی در خانواده محیطی امن برای فرزندان ایجاد شده و باعث می‌شود تا فرزند در چنین فضای امن، فارغ از هرگونه نگرانی و دلواپسی درصدد رشد استعدادها و توانایی‌های خود برآید. به عبارتی وجود رابطه مطلوب بین والدین، احساس رضایت‌مندی و تفاهم و سازگاری بین والدین، از یک‌طرف موجب می‌شود والدین به ایفای بهتر نقش والدینی خود برآمده که این خود می‌تواند زمینه ایجاد احساس شادکامی در کودک را منجر شده و از طرفی فضای امن خانواده به‌دوراز ناسازگاری فرصتی را برای کودک جهت رشد استعدادها و توانایی‌ها و در نتیجه زمینه رشد سالم، سلامت روان و شادکامی را فراهم می‌کند.

همچنین نتایج نشان داد انسجام والدین با یکدیگر با شادکامی کودکان رابطه‌ی مثبت معناداری دارد. نتایج این پژوهش به‌طور نسبی با یافته‌های آل-کوئسی و ترکی^۳ (۲۰۱۱) میرزایی کوتنایی و همکاران (۱۳۹۴) و خانزاده و میرزایی (۱۳۹۶) همخوانی دارد مطالعات انجام‌شده توسط شارما و جوشی^۴ (۲۰۱۵) بیانگر این است که وجود انسجام در خانواده تاثیرات مثبتی بر کودکان برجای می‌گذارد. انسجام بالا در خانواده با کاهش پرخاشگری و سایر مشکلات رفتاری و اجتماعی کودکان همراه است انسجام در خانواده جو حمایتی ویژه‌ای را ایجاد کرده و منجر می‌شود کودکان چنین خانواده‌هایی با شرایط مختلف به شیوه‌ی مؤثری برخورد نمایند.

انسجام را نزدیکی یا پیوند عاطفی تعریف می‌کنند. به عبارتی انسجام خانواده یعنی احساس تعهد، همبستگی و پیوند عاطفی اعضا خانواده نسبت به یکدیگر می‌دانند. با توجه به مطالعات انجام‌شده افراد با

1. Richman

2. Cummings, E.M., & Davies, P.T

3. Al-Qoisy LM, Turki, J

4. Sharma, M & Joshi, H, L

انسجام بالا مسئولیت‌پذیر، هدفمند و دارای نظم و سازمان‌دهی هستند همچنین توانای بیشتری در کنترل خشم دارند (محمدی، ۱۳۹۴).

در تبیین این یافته باید گفت اولاً به دلیل توانایی شناختی بالا و توانایی کنترل خشم در چنین والدینی، بحران‌ها به خوبی مدیریت شده و تعارضات به بهترین شکل حل می‌شود؛ ثانیاً به دلیل وجود احساس مسئولیت و وابستگی و تعلق بین زوجین نسبت به هم و خانواده نقش والدینی به بهترین شکل ایفا می‌شود علاوه بر این به دلیل همبستگی عاطفی زوجین نسبت به هم فضای سرشار از ابراز محبت و عاطفه ایجاد می‌شود طبیعی است که در چنین محیطی کودک با کسب احترام و محبت و توجه بیشتر از جانب والدین می‌توان بدون ترس و استرس و نگرانی، به ساخت مفاهیم و احساسات مثبت در خود پردازد و زمینه شادکامی و سرزندگی وی ایجاد شود.

همچنین نتایج نشان می‌دهد که بین توافق والدین با یکدیگر و شادکامی کودکان رابطه‌ی مثبت معنادار وجود دارد. با توجه به مفهوم توافق که مترادف با سازگاری و عدم تعارض است؛ پژوهش‌های انجام شده در این راستا بیشتر به بررسی رابطه تعارضات و یا سازگاری زناشویی والدین با وضعیت روان‌شناختی کودکان پرداخته‌اند؛ بنابراین می‌توان گفت یافته‌های این پژوهش به صورت نسبی با پژوهش‌های شکوهمند (۱۳۹۸)، بطحائی (۱۳۹۵)، توسلی و همکاران (۲۰۱۶)، دوهیون و همکاران (۲۰۱۲) و خواجه‌نوری و دهقانی (۱۳۹۵) همخوانی دارد.

به‌طورکلی پژوهش‌های ذکر شده به این نتیجه رسیدند که عدم توافق و ناسازگاری بین والدین زمینه ایجاد انواع مشکلات روان‌شناختی در فرزندان است. کودکانی که در معرض ناسازگاری بین والدین قرار می‌گیرند معضلات ناشی از این ناسازگاری را درونی کرده و در نتیجه به انواعی از مشکلاتی روانی چون اضطراب، افسردگی، پرخاشگری و مشکلاتی در روابط اجتماعی مبتلا می‌شوند در تبیین یافته‌های این پژوهش می‌توان به نقش ناسازگاری و تعارضات والدین بر وضعیت روان‌شناختی کودکان اشاره کرد. تعارضات زناشویی امری است که در هر خانواده‌ای در هر نقطه‌ای از کره زمین می‌تواند رخ دهد تعارضات زناشویی به‌عنوان منبع استرس هستند. با توجه به تحقیقات مختلف کودکان به‌عنوان عنصر مهم در خانواده پذیرندگان منفعل نسبت به رفتار والدین نیستند بلکه آن‌ها شرکت‌کنندگان مهم و فعال در روابط خانواده به حساب می‌آیند (کول^۱ ۲۰۰۳). کودکان هنگام برخورد با ناسازگاری و یا تعارضات والدین احساس ترس و اضطراب می‌کنند که باگذشت زمان و مواجهه مکرر با چنین صحنه‌هایی، ترس، استرس و اضطراب کودکان افزایش و زمینه برای ایجاد سایر مشکلات روحی، روانی و رفتاری ایجاد می‌شود طبیعتاً چنین کودکانی احساس شادی یا عزت‌نفس، کارآمدی و رضایتمندی از زندگی که از مؤلفه‌های مهم در احساس شادکامی هستند را نخواهند داشت، به‌طورکلی نمره شادکامی آن‌ها پایین خواهد بود درحالی‌که زوجین سازگار در زندگی احساس خوشبختی و رضایت دارند، درک و پذیرش متقابل دارند، به خصوصیات همدیگر احترام می‌گذارند و نسبت

^۱. Cole

به همدیگر احساس مسئولیت می‌کنند و از هرگونه تعارضی دوری می‌کنند در نتیجه محیطی آرام و سالم به‌دوراز استرس و تنش و نگرانی برای کودک ایجاد شود و زمینه سرزندگی و شادکامی آن‌ها فراهم شود. همچنین نتایج نشان داد متغیر رضایت زناشویی والدین با شادکامی کودکان رابطه‌ی معناداری وجود دارد. نتایج پژوهش حاضر به‌صورت نسبی با پژوهش‌های اعلمی و همکاران (۱۳۹۱)، ماسار و پاتیل^۱ (۲۰۲۰)، رابینسون ونیس (۲۰۱۴)، صفری و همکاران (۱۳۹۸) همخوانی دارد؛ یافته‌های آن‌ها تاییدی بر نتیجه پژوهش حاضر است. در پژوهش‌های خود به این نتیجه رسید رضایت زناشویی والدین با اختلالات رفتاری و روانی و عزت‌نفس کودکان رابطه معناداری دارد همان‌طور که رضایت زناشویی می‌تواند اختلالات رفتاری و روانی کودکان را تحت تاثیر قرار دهد می‌تواند شادکامی را نیز پیش‌بینی کند. در تبیین این نتیجه می‌توان گفت رضایتمندی زوجین از یکدیگر اختلاف‌سلیقه‌ها و تعارضات زوجین را به حداقل می‌رساند. این احساس رضایت سبب می‌شود زوجین با نگرش صحیح به مسائل و قضایای زندگی، مشکلات بین شخصی را به بهترین حالت ممکن حل نمایند و یک فضای کاملاً امن عاطفی و روانی برای خانواده بخصوص کودک ایجاد می‌شود و کودک باکمال آرامش روانی و احساس آسایش به رشد استعدادها و توانایی‌های خود بر خواهد آمد و زمینه ایجاد هیجانات مثبت و شادکامی در وی فراهم خواهد شد.

از محدودیت‌های پژوهش می‌توان به شرایط به وجود آمده در کشور در اثر شیوع ویروس کرونا و عدم فرهنگ همکاری در بین مردم شهر اشاره کرد که باعث محدودیت در حجم نمونه شد؛ محدودیت دیگر مربوط به استخراج اطلاعات از شادکامی کودک توسط والدین یا به عبارتی دشواری کسب اطلاع از میزان شادکامی در کودکان ۷ تا ۱۲ ساله بود که بهتر بود در کنار پرسشنامه از مشاهده و مصاحبه جهت کسب اطلاعات بیشتر از شادکامی کودک استفاده شود به عبارتی انجام پژوهشی در همین راستا به‌صورت کیفی می‌تواند اطلاعات عمیق‌تر و بیشتری را در اختیار قرار دهد. پیشنهاد می‌شود به کمک مراکز مشاوره خانواده، رسانه‌ها و برنامه‌های رسانه‌ای خانواده یا با ایجاد کارگاه‌های آموزشی و بسته‌های آموزشی، به والدین آموزش‌هایی در جهت بهبود رابطه خود با یکدیگر و پیامدهای آن داده شود؛ تا با توجه به نتایج تحقیق حاضر، زوجین با بهبود کیفیت رابطه‌ی خود زمینه شادکامی و سرزندگی کودکانشان را فراهم نمایند. همچنین لازم است با توجه به اهمیت شادکامی در کودکان مسئولان ذی‌ربط اقدامات جدی‌تری در راستای ارتقای کیفیت رابطه‌ی زناشویی والدین ایرانی داشته باشند تا ضمن جلوگیری از آسیب‌های روانی کودکان، شادکامی را در آن‌ها ایجاد کنند تا در آینده‌ای نزدیک، جامعه‌ای با کودکان شاد و سرزنده داشته باشیم.

ملاحظات اخلاقی

رعایت اخلاق پژوهش: مقاله حاضر برگرفته از پایان‌نامه ارشد نویسنده مسئول است. برای تکمیل پرسشنامه موارد اخلاقی پژوهش مانند محرمانه، آگاهانه و داوطلبانه‌بودن، همچنین اخلاق پژوهش (اطمینان از

^۱ . Massar, & Patil

گمنامی شرکت‌کنندگان، انجام کلیه مراحل توسط خود پژوهشگر، صداقت در تحلیل و گزارش داده‌ها) در حین انجام کار رعایت شد.

حمایت مالی: بدون حمایت مالی صورت گرفته است.

سهم نویسندگان: نویسنده مسئول افسون ملازاده نوران، نویسنده دوم مهرانگیز شعاع کاظمی استاد راهنمای پایان‌نامه و نویسنده سوم محسن بدره استاد مشاور در پایان‌نامه بودند.

تضاد منافع: پژوهش حاضر با منافع شخصی یا سازمانی خاص تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی: مقاله حاضر برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته مطالعات زنان است، لذا از استاد راهنما، مهرانگیز شعاع کاظمی و استاد مشاور، محسن بدره و همه کسانی که در انجام این پژوهش همکاری کرده‌اند قدردانی می‌شود.

منابع فارسی

- اعلمی، مجید؛ بهرامی احسان، هادی و اسدالله تویسرکانی، مریم. (۱۳۹۱). نقش ابعاد رضایت زناشویی در پیش‌بینی اختلال رفتار مقابله‌ای و اختلال سلوک. *کودکان استثنایی*، ۱۲ (۱۳)، ۶۸-۶۱. [\[Link\]](#)
- افلاکی فرد، حسین و بزم، قاسم. (۱۳۹۷). تاثیر گذاری فضای آموزشی در شادی و یادگیری دانش آموزان. *دستاوردهای نوین در مطالعات علوم انسانی*، (۲)، ۵۷-۴۳. [\[Link\]](#)
- باقری، محبوبه؛ طهماسبیان، کارینه و مظاهری، محمدعلی. (۱۳۹۷). اثربخشی برنامه ترکیبی والدگری ذهن آگاهانه و آموزش مدیریت والدین در بهزیستی روانشناختی و شادکامی کودکان. *مطالعات روانشناسی بالینی*، ۸ (۳۰)، ۲۶-۱. DOI: 10.22054/jcps.2018.8537. [\[Link\]](#)
- بطحائی، سیده مریم. (۱۳۹۵). بررسی رابطه تعارض زناشویی و سبک فرزندپروری والدین با سلامت عمومی کودکان. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد، رشته روانشناسی عمومی، دانشگاه تربیت مدرس*. [\[Link\]](#)
- جعفری صحرا رودی، ملیحه. (۱۳۹۹). رابطه الگوهای ارتباطی خانواده با سازگاری و شادکامی. *پیشرفته‌های نوین در روانشناسی علوم تربیتی و آموزش و پرورش*، ۳ (۲۱)، ۱۵۹-۱۴۵. [\[Link\]](#)
- خانزاده، عباسعلی حسین و میرزایی کوتنایی، فرشته. (۱۳۹۶). نقش انسجام خانواده و تعامل والد-فرزند در تبیین حرمت خود دانش آموزان. *اندیشه‌های نوین تربیتی*، ۱۳ (۱)، ۱۳۶-۱۱۶. DOI: 10.22051/jontoe.2017.14031.1673. [\[Link\]](#)
- خواججه‌نوری، بیژن و دهقانی، رودابه. (۱۳۹۵). مشکلات نوجوانان و ارتباط آن با نهاد خانواده- مطالعه موردی: رابطه‌ی تعارضات والدینی و سلامت روان نوجوانان. *جامعه‌شناسی اجتماعی*، ۳ (۷)، ۶۶-۳۳. [\[Link\]](#)
- شکوهمند، اقدس. (۱۳۹۸). بررسی نقش میانجی تعارضات زناشویی در الگوی ارتباطی خانواده بر نشانه‌ها اضطراب کودکان. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود*. [\[Link\]](#)
- شهنی بیلاق، منیجه؛ عزیزی‌مهر، الهه و مکتبی، غلامحسین. (۱۳۹۳). رابطه علی تعارض آشکار و تعارض نهان بین والدین با عملکرد تحصیلی با میانجی‌گری رابطه‌ی والد فرزند، رفتار ضداجتماعی و افسردگی در دانش آموزان دبیرستانی. *مشاوره کاربردی*، ۶ (۳)، ۱-۱۶. [\[Link\]](#)

- صالح زاده، فلاحی و رحیمی، مهدی. (۱۳۹۶). نقش عملکرد خانواده، دل‌بستگی به همسالان و عملکرد تحصیلی در پیش بینی شادکامی دختران نوجوان. پژوهش‌نامه روانشناسی مثبت، ۲(۴)، ۶۴-۷۸. DOI: 10.22108/PPLS.2017.21732 [Link]
- صفری، علیرضا؛ عابدینی، علی؛ صادقی فیروزآبادی، وحید و رجب پور نیک‌نام، زهرا. (۱۳۹۸). بررسی رابطه‌ی بین سبک فرزند پروری و رضایت زناشویی والدین با اختلالات رفتاری کودکان دبستانی شهر کرج. پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، ۴(۳۱)، ۶۶-۴۳. [Link]
- عسگری، ندا؛ خلیقی، سیدعباس. (۲۰۱۵). رضایتمندی زناشویی و تأثیر آن بر فرزندان. کنفرانس ملی روانشناسی علوم تربیتی و اجتماعی. [Link]
- فرشاد، محمدرضا؛ سلیمی بجستانی، حسین؛ اسماعیلی، کوروش و حبیبی، یوسف. (۱۳۹۴). اثرات مستقیم و غیرمستقیم کیفیت روابط والدین انگیزه پیشرفت و انگیزه تحصیلی بر عزت‌نفس دانش آموزان. روانشناسی تربیتی، ۱۱(۳۶)، ۱۶-۱. [Link]
- کاظمی، افسانه. (۱۳۹۲). رابطه سبک‌های والدگی با ایمنی هیجانی و سلامت روان فرزندان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاداسلامی واحد مرودشت. [Link]
- گنجعلی، راضیه. (۱۳۹۵). مقایسه کیفیت روابط والدین و عملکرد خانواده در کودکان سازگار و ناسازگار، پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه فردوسی مشهد. [Link]
- محمودی، مهرنوش. (۱۳۹۵). پیش بینی شادکامی براساس سبک‌های فرزند پروری و نقش واسطه‌های هوش هیجانی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد واحد مرودشت. [Link]
- مرادی، مریم؛ جعفری، سیدابراهیم و عابدی، محمدرضا. (۱۳۸۴). شادمانی و شخصیت. تازه‌های علوم شناختی، ۲(۷)، ۶۰-۷۱. doi:10.30514/icss. [Link]
- ملازاده، جواد؛ منصور، محمود؛ اژه‌ای، جواد و کیامنش، علی رضا. (۱۳۸۱). سبک‌های رویاروگری و سازگاری زناشویی در فرزندان شاهد. مجله روانشناسی، ۶(۳)، ۲۵۵-۲۷۵. [Link]
- میرزایی کوتنایی، فرشته؛ حسین خانزاده، عباسعلی؛ اصغری، فرهاد و شاکری نیا، ایرج. (۱۳۹۴). نقش انسجام خانواده در تبیین رفتارهای پرخاشگرانه‌ی فرزندان. تحول روانشناختی کودک، ۲(۲)، ۸۴-۷۳. doi:10.52547/jcmh [Link]

References

- Aflaki Fard, H., Bazm, Q. (2018). The effect of educational environment on students' happiness and learning. *Journal of New Achievements in Humanities Studies*, 1 (2), 57-43. (Text in Persian) [Link]
- Alami, M., Bahrami Ehsan, H., & Asadolah Toyserkani, M. (2012). The Role of Dimensions of Marital Satisfaction in Prediction Oppositional Defiant Disorder and Conduct Disorder. *Journal of Exceptional Children*, 12 (3), 61-68. (Text in Persian) [Link]
- Al-Qoisy L. M., Turki, J.(2011). Family Relationship of Children with Behavior Disorders. *International Journal of Learning and Development*, 1(1), 1-13. [Link]

- Asgari, N., & Khaliqi, S. A. (2015). Marital satisfaction and its effect on children. *National Conference on Psychology of Educational and Social Sciences*. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Baas, M., De Dreu, C. K., & Nijstad, B. A. (2011). When prevention promotes creativity: the role of mood, regulatory focus, and regulatory closure. *Journal of Personality and Social Psychology*, 100(5), 794. DOI:10.1037/a0022981. [\[Link\]](#)
- Bagheri, M., tahmassian, K., Mazaheri, M. (2018). Efficacy of Mindful Parenting and Parent Management Training Integrative Program on Psychological Wellbeing and Happiness of Children. *Clinical Psychology Studies*, 8(30), 1-26. DOI: 10.22054/jcps.2018.8537 . (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Bathaei, S. M. (2015). *Investigating the relationship between marital conflict and parenting style of parents with children's general health*. Master Thesis. General Psychology. University of Modarres. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Cole, P. M. (2003). The developmental course from child effects to child effectiveness. *Children's influence on family dynamics: The neglected side of family relationships*, 109-118. DOI:10.4324/9781410607430. [\[Link\]](#)
- Cummings, E. M., & Davies, P. T. (2002). Effects of marital conflict on children: Recent advances and emerging themes in process-oriented research. *Journal of child psychology and psychiatry*, 43(1), 31-63. doi:10.1111/1469-7610.00003. [\[Link\]](#)
- Custer, L. (2009). Marital satisfaction and quality. Plame H.T.Reis,& S. Sprecher (Eds), *Encyclopedia of human relationships* (VOL,2, hal. 1030-1034). USA: SAGE Publications. [\[Link\]](#)
- Doh, H. S., Shin, N., Kim, M. J., Hong, J. S., Choi, M. K., & Kim, S. (2012). Influence of marital conflict on young children's aggressive behavior in South Korea: The mediating role of child maltreatment. *Children and Youth Services Review*, 34(9), 1742-1748. doi:10.1016/j.chilyouth.2012.05.008. [\[Link\]](#)
- Farshad, M., Salimi Bajestani, H., Esmaili, K., & Habibi, Y. (2015). The Indirect and Direct Effects of Parents' Relation Quality, Achievement Motivation and Curriculum Motivation on Students' Self-esteem. *Educational Psychology*, 11(36), 1-16. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Ganjali, R. (2015). *Comparison of the quality of parent-child relationships and family functioning in adaptive and maladapted children*. Master Thesis in General Psychology, Mashhad Ferdowsi University. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Haj-Yahia, M. M. (2001). The incidence of witnessing interparental violence and some of its psychological consequences among Arab adolescents. *Child abuse & neglect*, 25(7), 885-907. doi: 10.1016/s0145-2134(01)00245-9. [\[Link\]](#)
- Hughes, C., Devine, R. T., Mesman, J., & Blair, C. (2020). Parental well-being, couple relationship quality, and children's behavioral problems in the first 2 years of life. *Dev Psychopathol*, 32, 935-44. DOI: 10.1017/S0954579419000804. [\[Link\]](#)
- Jafari Sahraroudi, M. (2020). The relationship between family communication patterns and adjustment and happiness . *New advances in psychology*,

- educational sciences and education*, 3(21), 145-159. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Kazemi, A. (2013). *The relationship between parenting styles and emotional safety and mental health of children*. Master Thesis, Islamic Azad University, Marvdasht Branch. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Khajenouri, B., Dehqani, R. (2016). Adolescents' Problems and their Relationship with Family Institution: The Case Study of Parental Conflicts and Adolescents' Mental Health. *Journal of Sociology of Social Institutions*, 3(7), 66-37. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- khanzadeh, A., Mirzaei, F. (2017). The role of family cohesion and parent-child interaction in explanation students' self-esteem. *The Journal of New Thoughts on Education*, 13(1), 115-136. doi: 10.22051/jontoe.2017.14031.1673. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Massar, D., & Patil, P. B. (2020). Effects of Parenting Practices and Marital Satisfaction on Adolescent Behavioral Problems. *International Journal of Current Microbiology and Applied Sciences*, 9(3), 109-120. DOI:10.20546/ijcmas.2020.903.014. [\[Link\]](#)
- Mirzaei, F., khanzadeh, A A., & Asghari, F., Shakerina, I. (2015). The role of family cohesion in prediction of Aggressive Behaviors of Children. *Journal of Child Ment Health*, 2(2), 73-84. doi: 10.52547/jcmh. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Mohammadi, Mehrnoosh. (1395). *Predicting happiness based on parenting styles and the mediating role of emotional intelligence*. Master Thesis in Educational Psychology, Marvdasht Branch of Azad University. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Moradi, M., Jafari, S. I., & Abedi, M. R. (2005). Happiness and Personality, A Review Study. *Advances in Cognitive Sciences*, 7(2), 71-60. doi: 10.30514 / icss. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Mulazadeh, J., Mansour, M., Ejei, J. & Kiamanesh, A. (2002). coping styles and marital adjustment in the children of the control. *Journal of Psychology*, 6(3), 275-255. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Nagaraja, A., Rajamma, N. M., & Reddy, S. V. (2012). Effect of parents' marital satisfaction, marital life period and type of family on their children mental health status. *Journal of Psychology*, 3(2), 65-70. doi.org/10.1080/09764224.2012.11885479. [\[Link\]](#)
- Richman, N. (2001). Prevalence of behavior problem in 3-year-old children: an epidemiological study in a London borough. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 16, 267-268. doi: 10.1111/j.1469-7610.1975.tb00362.x. [\[Link\]](#)
- Robinson, M., & Neece, C. L. (2015). Marital satisfaction, parental stress, and child behavior problems among parents of young children with developmental delays. *Journal of Mental Health Research in Intellectual Disabilities*, 8(1), 23-46. doi.org/10.1080/19315864.2014.994247. [\[Link\]](#)
- Romo-González, T., Ehrenzweig, Y., Sánchez-Gracida, O. D., Enríquez-Hernández, C. B., López-Mora, G., Martínez, A. J., & Larralde, C. (2013). Promotion of individual happiness and wellbeing of students by a positive education intervention. *Journal of behavior, health & social issues*, 5(2), 79-102. doi: 10.5460/jbhsi.v5.2.42302. [\[Link\]](#)

- Safari, A., Abedini, A., Sadegi, V. & Rajabpour, Z. (2017). The relationship between parenting styles and parents marital satisfaction with behavioral disorders in primary school children in karaj. *Journal of Recent Advances in Behavioral Sciences*, 4 (31), 66-43. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Salehzadeh, M., Fallahi, M., & Rahimi, M. (2017). The Role of Family Functioning, Peer Attachment and Academic Performance in predicting of Happiness in Adolescent Girls. *Positive Psychology Research*, 2(4), 64-78. doi: 10.22108/ppls.2017.21732. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Sharma, M., & Joshi, H. L. (2015). Role of family environment and parenting style in adjustment among male adolescents. *Int J Curr Res Acad*, 3, 252-63. [\[Link\]](#)
- Shehni-Yailagh, M., Azizimehr, A., & Maktabi, G. (2014). The Causal Relationship between Covert and Overt Conflicts and School Performance, Mediated by Parent-Child Relationship, Antisocial Behavior and Withdrawal/Depression among High school Students. *Biannual Journal of Applied Counseling*, 3(Vol. 2 NO.3), 1-16. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Shokohmand, A. (2019). Investigating the mediating role of marital conflicts in the family communication model on the symptoms of anxiety in children. Master's thesis, Islamic Azad University, Shahroud Branch. (Text in Persian) [\[Link\]](#)
- Tavassolie, T., Dudding, S., Madigan, A. L., Thorvardarson, E., & Winsler, A. (2016). Differences in perceived parenting style between mothers and fathers: Implications for child outcomes and marital conflict. *Journal of Child and Family Studies*, 25(6), 2055-2068. DOI:10.1007/s10826-016-0376-y. [\[Link\]](#)
- Vaez, E., Indran, R., Abdollahi, A., Juhari, R., & Mansor, M. (2015). How marital relations affect child behavior: review of recent research. *Vulnerable Children and Youth Studies*, 10(4), 321-336. DOI:10.1080/17450128.2015.1112454. [\[Link\]](#) (Text in Persian)
- Wahyuningsih, H., Kusumaningrum, F. A., & Novitasari, R. (2020). Parental marital quality and adolescent psychological well-being: A meta-analysis. *Cogent Psychology*, 7(1). doi.org/10.1080/23311908.2020.1819005. [\[Link\]](#)

